

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Біолого-технологічний факультет

**Кафедра ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА
УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»
ПРИСВЯЧЕНІ 81-й РІЧНИЦІ
ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ДОКТОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА, ЧЛЕН-КОРЕСПОНДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ, АКАДЕМІКА АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ
ШКОЛИ УКРАЇНИ, ЗАСЛУЖЕНОГО ДІЯЧА НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ,
КАВАЛЕРА ОРДЕНІВ «ЗА ЗАСЛУГИ» ІІІ СТУПЕНЯ ТА
СВЯТОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА**

ВІТАЛІЯ ПЕТРОВИЧА КОВАЛЕНКА

**23 вересня 2021 року
м. Херсон**

Відповідальні за випуск:

ПАПАКІНА Н. С. - кандидат с.-г. наук., доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин ім. В.П. Коваленка.

КРИВИЙ В. В. - заступник голови Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Херсонського державного аграрно-економічного університету.

Адреса редколегії: м. Херсон, вул. Стрітенська, 23
Херсонський державний аграрно-економічний університет
Біолого-технологічний факультет
Головний корпус, аудиторії 35, 70, 90, 107

Сучасна наука: стан та перспективи розвитку тваринництва України в умовах Євроінтеграції, матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23 вересня 2021 р. - Херсон, - С.- 372.

У матеріалах конференції висвітлено сучасні науково-практичні підходи до селекції сільськогосподарських тварин та технології виробництва і переробки продукції тваринництва, забезпечення безпеки середовища та якості отриманої продукції рослинного та тваринного походження, особливості економічного зростання галузі. Для здобувачів вищої освіти, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, фахівців сільськогосподарських підприємств результати наукового пошуку можуть бути використані для визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень, формування нових наукових ідей. За результатами роботи конференції буде видано електронний збірник наукових публікацій, який буде розміщено на офіційному сайті Херсонського державного аграрно-економічного університету (www.ksau.kherson.ua) протягом місяця з дня проведення заходу.

Матеріали конференції з подальшим доопрацюванням (за необхідністю) можуть бути опубліковані у фахових виданнях Херсонського державного аграрно-економічного університету «Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки», «Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка», «Таврійський науковий вісник. Серія: Технічні науки» та «Водні біоресурси та аквакультура», які внесені до переліку фахових видань України (категорія "Б").

****Автор несе повну відповідальність за викладений матеріал у збірнику матеріалів тез конференції.*

3. Карпенко О.В., Баюра Б.М., Фізар Л.С. Дослідження факторів освітлення та годівлі підчас утримання промислового стада курей – несучок в господарствах південного регіону України // Таврійський науковий вісник. Зб. наук. пр. 2021. - Вип. 119. С. 183-188.
4. Пономаренко И.П., Буряк Р.И., Мельник В.В. Фактори впливу на якість продукції птахівництва. *Сучасне птахівництво*. 2010. №11. С. 18-19.

УДК 636.2.082

ОПТИМАЛЬНІ ШЛЯХИ ДОСЯГНЕННЯ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОРІВ МОЛОЧНОГО НАПРЯМКУ ПРОДУКТИВНОСТІ

Коваленко В.В., здобувач другого(магістерського) рівня освіти біолого-технологічного факультету

Ведмеденко О.В., кандидат с.-г. наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Селекційне поліпшення порід, типів і стад потребує обґрунтування оптимальних шляхів досягнення максимального генетичного прогресу. Це зумовлює необхідність проведення постійного селекційно-генетичного моніторингу як на загальнопорідному рівні, так і в окремих заводських стадах [1]. Істотна частка генетичної складової у загальній фенотиповій мінливості дає підстави очікувати достатню результативність та ефективність селекції найперше за ознаками екстер'єру, молочної продуктивності корів і насамперед за інтенсивного використання бугаїв поліпшувачів. Найнижчий ефект селекції очікується за ознаками відтворювальної здатності [2].

Із всіх статей екстер'єру молочної корови прямий функціональний зв'язок спостерігається лише між морфо-функціональними ознаками вим'я та величиною молочної продуктивності. Інші екстер'єрні ознаки тварин опосередковано впливають на рівень молочності корів, тривалість їхнього господарського використання та інші господарсько-цінні властивості [3]. Більш високопродуктивні корови, в середньому,

мають вищу оцінку екстер'єру. Крім того, історичний досвід показав, що ігнорування екстер'єрного типу при односторонній селекції за будь-якою ознакою в кінцевому рахунку, через кілька поколінь тварин веде до виродження порід через низьку життєздатність, знижену плодючість та чутливість навіть до банальної мікрофлори. Сучасна лінійна оцінка екстер'єрного типу молочних корів голштинської породи не є універсальною, вона не виключає „суб'єктивізму”, але найбільш часто використовується селекціонерами країн з розвиненим тваринництвом [4].

У молочному скотарстві найбільш трудомістким, енергоємним і тривалим є процес видоювання корів машинним способом: протягом доби на молочній фермі на машинне доїння корів припадає майже 70% всіх виробничих затрат. При цьому особливе значення має тривалість видоювання корів. Легкодійність корів залежить від багатьох факторів: особливостей морфо-функціональних властивостей молочної залози, ступеня наповненості її ємності молоком, типу центральної нервової системи, рівня молочної продуктивності [3].

Низька плодючість корів супроводжує зменшення молочної продуктивності корів за весь період господарського використання. При цьому збільшуються витрати на ветеринарне лікування репродуктивної системи корови та багаторазове штучне осіменіння через перегули. Побічно це впливає і на генетичний прогрес стада, тому що мала кількість приплоду не дає можливості вести інтенсивну заміну стада високопродуктивними первістками [5].

Збільшення тривалості використання високопродуктивних корів у стадах сприяє покращенню селекційного процесу за рахунок можливості інтенсивного формування високоцінних родин, зменшення потреби в ремонтному молодняку, забезпечення максимально можливої інтенсивності добору тварин на ранньому етапі онтогенезу, збільшення

частки племінного молодняку для продажу, створення умов для розширеного відтворення стада тощо [3].

Наукові дослідження і практика вітчизняних та зарубіжних господарств свідчать про те, що інтенсифікація молочного скотарства в умовах промислової технології виробництва молока супроводжується значним скороченням строків виробничого використання маточного поголів'я. Аналіз показав, що в цих умовах тварини не досягають того віку (5-7 лактацій), коли проявляється максимальна продуктивність, обумовлена їх генотипом. Це призводить до порушення добору ремонтного молодняку, швидкості зміни поколінь та інтенсивності добору взагалі [6].

Тривале використання високопродуктивних корів в стаді є бажаним явищем з багатьох точок зору: за тривалий період господарського використання від корови отримують чисельне потомство, яке від правильного підбору бугаїв буде навіть перевершувати продуктивність матері; від корів з високою довічною продуктивністю отримують майбутніх плідників зі значним поліпшуючим ефектом; тривалий термін господарського використання корів свідчить про їх міцну конституцію, високу стійкість до захворювань, що є важливою селекційною ознакою при формуванні високопродуктивних стад; такі корови характеризуються регулярною плодючістю і можуть ефективно використовуватись як донори зигот і ембріонів з метою подальшої трансплантації реципієнтам і отримання великої кількості потомства, особливо майбутніх бугаїв-плідників для постановки їх на випробування та різкого збільшення жорсткості (інтенсивності) відбору, наприклад 1 : 10, щоб отримати видатного бугая-поліпшувача з селекційним ефектом +1000 кг молока і більше; отримання 6-10 потомків при природному циклі репродукції і 60-80 – при трансплантації ембріонів дозволяє у 6-річному віці корови-родоначальниці отримати достовірну оцінку її генотипу, а для бугайців у 3-річному віці можливо прогнозувати їх майбутню племінну цінність за

продуктивністю їх повних сестер, або напівсестер; економічними розрахунками доведено, що до третьої лактації корова лише окупає ті затрати, які були понесені на її вирощування і лише після 4-5 і старше лактацій вона дає прибуток [7].

Тому в Україні і в зарубіжних державах селекціонери намагаються ввести в систему селекції ознаку “тривалість господарського використання тварин”. В процесі ведення селекційно-племінної роботи слід відбирати високопродуктивних тварин із досягненням генетичного потенціалу в старшому віці з метою подовження господарського використання молочного стада корів у цілому [8].

Якість молока корів контролюють за багатьма показниками: санітарно-гігієнічними, біологічними, фізико-хімічними, та технологічними, залежно від цілей досліджень. На харчові і технологічні властивості молочних продуктів впливають в сукупності всі фактори.

Список використаної літератури:

1. Полупан Ю.П., Гавриленко М.С. Методика оцінки селекційно-генетичної ситуації у племінних стадах. *Вісник аграрної науки*. 2008. № 8. С. 38.
2. Гладій М.В., Полупан Ю.П., Базишина І.В., безрутченко І.М., Полупан Н.Л. Вплив генетичних і паратипових чинників на господарськи корисні ознаки корів. *Розведення і генетика тварин*. 2014. № 48. С.48-61.
3. Гончаренко І.В. Методологія системної оцінки генотипу високопродуктивних корів: Монографія. К.: Аграрна наука, 2011. 352с.
4. Козир В.С., Мовчан Т.В. Екстер'єрна оцінка та її зв'язок з продуктивністю корів різних порід. *Вісник аграрної науки*. 2003. № 2. С. 36–38.

5. Буркат В.П. Генетичні, біотехнологічні та економічні методи збільшення виробництва молока : метод. реком. УААН; Ін-т розведення і генетики тварин. Чубинське, 2004. 39с.
6. Зухрабов М., Преображенский О., Ошкин Д. Метод контролю за воспроизводством стада. *Молочное и мясное скотоводство*. 2004. № 8. С. 19–20.
7. Винничук Д.Т. Селекционно-генетические аспекты “голштинизации” молочного скотоводства Украины. *Цитология и генетика*. 1997. Т 31. №6. С. 63–68.
8. Ведмеденко О.В., Алімова Д.С. Вікова динаміка молочної продуктивності корів української чорно-рябої молочної породи. *Таврійський науковий вісник*. No 116. Частина 1. С. 131-136.

УДК 636.7

ПРОФІЛАКТИКА ЗАХВОРЮВАНЬ СОБАК ПОРОДИ ЙОРКШИРСЬКИЙ ТЕР'ЄР

Колесник Я. К., здобувач початкового (короткого циклу) біолого-технологічного факультету

Соболь О.М., кандидат с.-г. наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Йоркширський тер'єр - порівняно молода порода, виведена в Англії в другій половині XIX століття. Більшість заводчиків вважають, що предками йоркширських тер'єрів були клейдесдаль або пейслі-, давньоанглійський або манчестерський тойтер'єр і мальтійська болонка. Можливо, серед предків йоркширських тер'єрів були скотч- і денді-дімонт-тер'єри [1].

Предком йоркширського тер'єра називають і уотерсайдського тер'єра, порода була дуже популярна в XVIII і XIX століттях і широко поширена в північно-англійському графстві Йоркшир. Вони